

A helyi tanterv a NAT és a Kerettanterv adaptálásával készült

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nemzeti kultúra alapja a magyar nyelv. Nyelvünk és kultúránk, benne irodalmunk a nemzeti identitásunk megteremtői, őrzői és alakítói. Az oktatásban a magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért kulcsszerepe van: ismereteket ad, készségeket, képességeket, gondolkodást fejleszt, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Az érzelmi nevelés egyik fontos eszköze. Az irodalmi alkotások nemcsak esztétikai teljesítmények, hanem közösséget és személyiséget formálnak, tehát jövőt alakító képességük is van. Nyelvünk és irodalmunk nemzeti identitásunk alapját képezik a maguk sajátos eszközeivel. Tananyaga olyan normatív értékeket közvetít, amelyek a társadalom döntő többségének értékvilágát tükrözik.

Kultúránk a Kárpát-medencei magyarság kultúrája. A magyar irodalom a Kárpát-medencei magyarság irodalma. Nemcsak a magyar nyelv köti össze a magyar alkotókat és műveiket, hanem közös történelmünk, kulturális hagyományaink is, egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

A nevelés-oktatás cél- és feladatrendszer az alapfokú képzés első szakaszában, az 1-4. évfolyamon:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát, viszonyulásait az élő és élettelen világhoz. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak követői és később gyarapítói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók életkoruknak megfelelő, biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, érdeklődésüket, olyan olvasó emberekké neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Művelt emberekké neveljük a diákokat, akik korosztályuknak, érettségüknek megfelelő értékrendszerrel, ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket értelmezni tudják.
- Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mérten tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális szövegeket.

- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzeteket megértsék, és ki tudják fejteni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat fejlesztését szolgálják.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat elő tudják adni.
- Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és érdeklődésük megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában.

A magyar nyelv és irodalom tanítása nemcsak műveltségátadást, kompetenciafejlesztést jelent, érzelmi nevelést is. A diákok személyes boldogulásának, együttműködési képességeinek, társadalmi beilleszkedésének, kulturált viselkedésének az érzelmi fejlődésük az alapja.

A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik. A tantárgyi koncentráció kialakítása a tantárgyi struktúra egyik elve.

Az egyes témakörök óraszámát minimum és maximum értékeket tartalmaz. A minimum óraszámot a törzsanyagra kell fordítani. Ha az osztály vagy csoport ezt az egységet hamarabb fel tudja dolgozni – tehát a megadott minimum órakeretben (órakeret 80%-a) –, akkor a pedagógus felhasználhatja a maradék órákat (órakeret 20%-a) a megadott tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismétlésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre, kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására. Amennyiben a 80% nem elegendő a törzsanyag teljesítésére, akkor az órakeret 100%-át kell erre fordítani.

A Nat alapján álló törzsanyag és az azt kiegészítő tartalmak, választható, ajánlott témák, művek

a) A törzsanyag

A témakörökben megadott művek a Nat-ban megfogalmazott tanulási eredmények elérését biztosítják.

b) A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

A törzsanyagon felüli ajánlott témák, művek elősegítik a pedagógus választását a helyi sajátosságoknak, az osztály érdeklődésének megfelelően.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (*beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás*) folyamatos fejlesztésével.

A kompetencia-fejlesztés alapja a beszéd, az olvasás és az írás készségszintű elsajátítása, mely a pedagógus által is közvetített ismeretekre épülve játékokkal, játékos gyakorlatokkal valósul meg a leghatékonyabban.

A gyermek beszéde ezen oktatási szakaszban folyamatosan fejlődik. Napjainkban a megváltozott társadalmi körülmények következtében a beszédfejlődés lényegesen lelassult, ezért annak tudatos és folyamatos fejlesztése szükséges.

Az óvoda és az iskola közötti átmenet segítésére az előkészítő időszak hosszát rugalmasan kell kezelni, figyelembe véve az iskolába kerülő gyerekek eltérő adottságait, meglévő ismereteit. Ebben az időszakban kell a pedagógusnak megfigyelnie a tanulókat, és ezekre a megfigyelésekre építve kezdheti meg a differenciált fejlesztést. A fejlesztési cél az, hogy a betűtanítás és -tanulás – lehetőség szerint – az első tanév végéig befejeződjen. Az írott nagybetűk írásának tanítása második osztályra tevődik.

A készségfejlesztés sajátosságainak megfelelően a tananyag egymásra épülően bővül. Az első két évfolyam témakörei újabb ismeretekkel egészülnek ki és megkezdődik a nyelvi-irodalmi fogalmak megalkotásának előkészítése. Az első két évfolyam témakörei megjelennek a harmadik-negyedik évfolyamon is.

A változatos műfajú és típusú szövegek a tanulók világról szerzett ismereteit bővítik, szó- és kifejezőkészségüket gazdagítják, ezáltal segítik az önismeretük fejlődését, valamint a közösségekben (család, osztály, iskola, település) való eligazodásukat. A tanulók ebben a fejlesztési szakaszban magyar népköltészeti alkotásokkal (népmese, mondóka, szólás, közmondás, találós kérdés, népdal), és magyar szerzők műveivel (műmese, vers, versrészlet) találkoznak.

Ez az időszak alkalmas arra is, hogy a tanuló felfedezze a körülötte lévő közösségi értékeket: otthon, család, iskola, haza. Itt alapozzuk meg az önálló ismeretszerzést. A különböző típusú szövegek feldolgozása a későbbi szaktárgyi tanulást készítik elő. A pedagógus kiemelt feladata és lehetősége, hogy a gyermek a tanulást pozitív élményként élje meg.

Az olvasástanuláshoz hasonlóan az írástanulás előkészítésére és jelrendszerének elsajátítására is elegendő időt kell biztosítani, differenciáltan kezelve a tanulók képességbeli eltéréseit.

Az írás és a helyesírás szerves egységet alkot. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít. Középpontba kerül a helyesírási készség fejlesztése és a rendezett kézírás kialakítása.

Ez teszi lehetővé, hogy a tanuló írásban is képes legyen gondolatait kifejezni, azt megfelelően formába önteni.

1–2. évfolyam

Az iskolába kerülő gyermekek nyelvhasználata nagyon eltérő. Ennek a két évfolyamnak az egyik fő feladata az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analizáló-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét.

Az olvasás és írás készségének kialakítása alapvetően meghatározhatja a tanuló későbbi tanulási képességeinek fejlődését, iskolai sikerességét. Ezért szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált alapozás.

Az első tanév első féléve előkészítő időszak, melynek célja a tanulók megfigyelése, valamint a megfigyelések alapján a részképességek koncentrált és differenciált fejlesztése. A sikeres óvoda-iskola átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs, és egyéb hátrányok iskolakezdekéskor történő felmérése, a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs, és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Bár ebben az időszakban már megkezdődik a betűtanítás, a fő hangsúly a képességfejlesztésen van.

Az első félévben az írás előkészítése történik, melynek során kialakulnak a helyes írásszokások, és megtörténik a tanulók tájékozódási és finommotorikus képességének a fejlesztése. Megtörténik továbbá a betűelemek megismerése, vázolása, s a betűolvasás tanításával párhuzamosan elkezdődik a kisbetűk írásának tanítása.

Az olvasás jelrendszerének megtanítása párhuzamosan folyik az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztésével az egyes témakörök mentén. Az olvasástechnika elsajátításától folyamatosan a szövegértésre tevődik a hangsúly.

Az első két évfolyamon megkezdődik a rendezett íráshasználat kialakítása. Ez lendületes vázolóval, vonalvezetés gyakorlásával, rendezett írásképre, önellenőrzésre és javításra való szoktatással történik.

Az *írás, helyesírás* tevékenységi kör kapcsán az elsődleges cél a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő helyesírás kialakítása és fejlesztése.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám	
		1.- 2. évf.
BESZÉD ÉS OLVASÁS		
Beszéd és kommunikáció	30	15 - 15
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	60 - 0
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	82	60 - 22

Népmesék, műmesék	48	11 - 37
Versek, népköltészeti alkotások	36	9 - 27
Helyem a közösségben – család, iskola	18	4 - 14
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	30	9 - 21
Állatok, növények, emberek	36	10 - 26
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS		
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	32	32 - 0
Írás jelrendszere	63	38 - 25
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	36	18 - 18
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	31	5 – 26
Kisbetű – nagybetű	22	6 - 16
A magyar ábécé – a betűrend	20	3 - 17
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	32	8 - 24
Összes óraszám:	576	288 - 288

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció	Órakeret 30
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő pszichomotoros fejlettség. Iskolaérettség.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés, élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – beszédlegzése és artikulációja megfelelő; – figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, 		

<p>hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szavakat hangokra, szótagokra bontja; – a hangokból, szótagokból szavakat épít; – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédleghzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, – Ritmusérzék-fejlesztés – Hangok, szótagok analízise, szintézise – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyesejtés kialakítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek	Órakeret 60
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; – részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban; – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; – szavakat hangokra, szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		

<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása – Szókincs aktivizálása – Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése – Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (sorrendiség, szabályszerűség, ismétlődés) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Szótagolás – Olvasástechnika fejlesztése – Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe – A-szóbeli és kifejezőképesség fejlesztése 	
Kulcsfogalmak / fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közötté, mellette; utána, közben, miközben stb.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	Órakeret 82
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő fonémahallás, tiszta beszéd, téri tájékozódás	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban); – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; – szavakat hangokra, szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi nevelés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása – Szókincs aktivizálása – Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése – Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése 		

<ul style="list-style-type: none"> – Betű-hang azonosítás – Összeolvasási képesség fejlesztése – Szótagolás – Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagolvasás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése – Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe – A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése – A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi 	
Kulcsfogalmak / fogalmak	hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népmesék, műmesék	Órakeret 48
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő szövegértés.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt; – alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne 		

kialakult képet; – közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
– Érzelmi nevelés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Események szereplője, helyszíne, ideje, sorrendje – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés – Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása. – Népmesék jellemző jegyeinek megfigyelése: meseszámok, kezdő és záró fordulatok, szóismétlések, szereplőtípusok, – Népmesék fajtáinak jellemző jegyeinek megfigyelése – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetű	
Javasolt tevékenységek	
Színházlátogatás, helyi mesemondóverseny	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szótag, szó, mondat, szöveg, mese, népmese, műmese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom, állandósult szókapcsolat, kezdő és záró fordulat, meseszám

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A vadgalamb és a szarka; Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre?; A sajtot osztó róka; Két kecske találkozott a pallón; A varga, a szikra és a bab; A róka és a kácsák; Jakab meg az apja; Az okos leány; Az öreg halász és a nagyravágyó felesége (Illyés Gyula); A hiú király; Csalimese (Benedek Elek); Lázár Ervin: Mese reggelre; Zelk Zoltán: A három nyúl (verses mese); A pap meg a tojások (cigány népmese); Csukás István: Sün Balázs; Kormos István: Vackor az első bében (részletek)

A törzssanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Csukás István: A téli tücsök meséi /részlet/; A galamb, a réce meg a lúd; Az állatok vitája; Ki a legelőbbvaló?; A szegényember káposztája; A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Arany László); Kinek köszönt a vándor?; Az állatok nyelvén tudó juhász; Tréfás mese (Benedek Elek gyűjtése); Móra Ferenc: Levelek hullása; Osváth Erzsébet: A fecskerepülőtéren; Lázár Ervin: Kék meg a sárga; Lázár Ervin: A fába szorult hernyó /részlet/; Kányádi Sándor: A néma tulipán; Kányádi Sándor: Mogyoró király meséje; Csukás István: Egy különös idegen; Csukás István: Süsü /részlet/; Kányádi Sándor: A mindennapi kenyér; Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje (verses mese); Jékely Zoltán: A három pillangó; Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Móricz Zsigmond: Iciri-piciri; Kutya-macska barátság; Kányádi Sándor: Mesemorzsa; Hárs Ernő: Vége a vakációnak; A kiscigány; A kismalac és a farkasok (Arany László); Lázár Ervin: A lyukas zokni

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 36
Előzetes tudás	Ismerjen életkorának megfelelően mondókákat, kiszámolókat, nyelvtörőket, verseket.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; – érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; – segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskíséréssel; – a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); – a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál; – segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet; – különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából; – megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból; 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. – Belső képalkotás – Ritmusélmény 		

<ul style="list-style-type: none"> – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén – Magánhangzók, mássalhangzók 		
Javasolt tevékenységek		
Költészet napi helyi versmondó verseny, színházlátogatás		
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;">Kulcsfogalmak / fogalmak</td> <td>vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet</td> </tr> </table>	Kulcsfogalmak / fogalmak	vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet
Kulcsfogalmak / fogalmak	vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet	

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz; Kányádi Sándor: Ha a napnak; József Attila: Hangya; Weöres Sándor: Galagonya; Zelk Zoltán: Este jó, este jó...; Romhányi József: A bűnbánó elefánt; Csoóri Sándor: Esti párbeszéd; Csoóri Sándor: Csodakutya; Kiss Anna: A nappal és az éjszaka; **Móra Ferenc: A cinege cipője; József Attila: Altató; Petőfi Sándor: Anyám tyúkja;** Petőfi Sándor: Arany Lacinak; Gazdag Erzsébet: Álomban; Móricz Zsigmond: A török és a tehének (A vastag betűs művek memorittek.)

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Kányádi Sándor: Ballag már; Móra Ferenc: Csókai csóka; Nemes Nagy Ágnes: A titkos út; Kányádi Sándor: Szarvasitató; Nemes Nagy Ágnes: Névnepre; Romhányi József: A pék pókja; Weöres Sándor: Nyári este; Móra Ferenc: Zengő ABC; Kányádi Sándor: Aki fázik; Tarbay Ede: Mit beszélt a vízimalom a patakka?; Nemes Nagy Ágnes: Lila fecske; Zelk Zoltán: Kóc, kóc; Weöres Sándor: Nyári este; Tamkó Sirató Károly: Pinty és ponty

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a közösségben – család, iskola	Órakeret 18
Előzetes tudás	Családtagok megnevezése, bemutatkozás. Szűk környezetének ismerete.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – különbséget tesz a mesés és valóságos történetek között; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges 		

<ul style="list-style-type: none"> – elemek kiemelésére és összefoglalására; – alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; – megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük; – részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; – megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – képességeihez mértén bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát; – könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja; – részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; – megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Beszédkészség fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Időben való tájékozódás fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Szövegértő olvasás fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Empatikus képesség fejlesztése – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés – Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ, összetartozás, felelősség,

	hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás
--	---

TÖRZSANYAG

Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részletek); Hervay Gizella: Elfelejtő mese; Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én; Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fésűs Éva: Csupafül huszonkét meséje (részlet); Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	Órakeret 30
Előzetes tudás	Főbb (családi) ünnepek ismerete	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmetti a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Szótagoló olvasás – Az olvasástechnika fejlesztése 		

<ul style="list-style-type: none"> – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink – Magyar hagyományok tisztelete – Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk – keresztény/keresztyén ünnepekör: karácsony, húsvét, pünkösöd – nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről – Lakóhely hagyományainak megismerése – Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák 	
Javasolt tevékenységek	
Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	keresztény/keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás

TÖRZSANYAG

Magyar népköltés: Hónapsoroló; Zelk Zoltán: Négy vándor; Kányádi Sándor: Jön az ősz; **Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra** /részlet/; Lázár Ervin: Mit ugrálsz, hideg?; **Weöres Sándor: Száncsengő;** Betlehemes játék; Weöres Sándor: Újévi mese; Gazdag Erzsébet: Itt a farsang; Devecsery László: Húsvét; A virágok vetélkedése (népköltészet – húsvét); Szabó Lőrinc: Tavasz; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; Ágh István: Virágosat álmodtam; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben (A vastag betűs művek memorittek).

A törzssanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Hónapmondóka; Csanádi Imre: Négy testvér; Zelk Zoltán: Őszi mese; Csanádi Imre: Doromboló; Csanádi Imre: Farkas üvölt; Zelk Zoltán: Téli fák; Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek; Zelk Zoltán: Téli mese; Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben; Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó; Szabó Lőrinc: Esik a hó; Devecsery László: Karácsonyi éjben, Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Szilágyi Domokos: Ősz; Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Kodály Zoltán: Pünkösödölő (részlet); Elindult Mária – magyar népének; Kányádi Sándor: Aki fázik; Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, emberek	Órakeret 36
Előzetes tudás	Felismer és megnevez néhány háziállatot és házkörüli növényt.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		

<ul style="list-style-type: none"> – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi; – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; – érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára – Beszédfejlesztés – Érzelmi fejlesztés – Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről – Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése – Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Egyszerű grafikus szervezők megismerése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Belső képalkotás – Válogató olvasás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Tanulás tanulása 	
Javasolt tevékenységek	
<p>Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása (Kurca-parti Tanösvény, Mártélyi Tájvédelmi körzet, stb.)</p> <p>Részvétel természetvédelmi projektben</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció

TÖRZSANYAG

Ismerettartalmú szövegek az Állatok, növények, emberek témakörben

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Óvodából iskolába – írás előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek	Órakeret 32
Előzetes tudás	Iskolaérettség, finommotorika fejlettsége, ceruzafogás	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre - gondolatait, érzelmeit, véleményét, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza; 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban; – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Hallásfejlesztés-beszédhallás fejlesztése – Testséma, nagymozgások fejlesztése – Tapintás, érzékelés fejlesztése – Finommotorika fejlesztése – Síkbeli tájékozódás fejlesztése – Tájékozódás a hármasszoros vonalrendszerben – Helyes ceruzafogás kialakítása – Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása – Írástechnika fejlesztése – Lendületes vonalvezetés – Betűelemek 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	betűelem, számelem, vonalrendszer, kapcsolás; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás jelrendszere	Órakeret 63
Előzetes tudás	Iskolaérettség, finommotorika fejlettsége, ceruzafogás, betűelemek ismerete	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; 		

<ul style="list-style-type: none"> – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; – írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése – Tapintás, érzékelés fejlesztése – Finommotorika fejlesztése – Síkbeli tájékozódás fejlesztése – Helyes ceruzafogás kialakítása – Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása – Írástechnika fejlesztése – Írott kis- és nagybetűk alakítása, kapcsolása – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Betű- és hangazonosítás – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Magyar ábécé írott kis- és nagybetűi és kapcsolásaik – 3-4 szóból álló mondatok írása 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közötté, mellette stb.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó	Órakeret 36
Előzetes tudás	Biztos betűismeret/hanghallás.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; – törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon; – feladatvégzés során társaival együtt működjék; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával 		

megfelelően leírja.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban – A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; – Aktív szókinccs fejlesztése – Szótagolás, elválasztás – Legalább 20-20 (összesen 40) gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása – 20 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó – 4-5 szóból álló mondat leírása 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű (háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	Órakeret 31
Előzetes tudás	Biztos betűismeret, életkornak megfelelő hanghallás	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja; – a szövegalkotás során törekszik meglévő szókinccsének aktivizálására; – megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvtudás formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése 		

<ul style="list-style-type: none"> – Önellenőrzés, hibajavítás képessége – Hibajavítás szövegminta alapján – Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése – Mondatkezdő nagybetű, mondatzáró írásjelek – A kijelentő és kérdő mondatok – Megfigyelt és gyakran használt szavakban a „j” hang helyes jelölése 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kisbetű - nagybetű	Órakeret 22
Előzetes tudás	Betűismeret, kis-nagy betűk megkülönböztetése	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás – Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással – Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése – Szavak csoportosítása és válogatása jelentésük alapján – Élőlény, tárgy neve – Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek) – Mondatkezdő nagybetű 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	kisbetűs és nagybetűs ábécé, élőlények neve, tárgyak neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyar ábécé – a betűrend	Órakeret 20
Előzetes tudás	Magyar ábécé ismerete, biztos betűismeret	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; 		

<ul style="list-style-type: none"> – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál; – ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez; – biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – feladatvégzés során társaival együttműködik; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol; – segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat; – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – A betűrend, a különböző betűvel kezdődő szavak betűrendbe sorolása 	
Javasolt tevékenységek	
Könyvtárlátogatás	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangok időtartamának jelentés – megkülönböztető szerepe	Órakeret 32
Előzetes tudás	Biztos hanghallás, betűismeret, szótagolás	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		

<ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Fonémahallás fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) – Szókincsfejlesztés – Artikuláció fejlesztése – Beszédfejlesztés – Helyesírási készség fejlesztése – Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartam

3–4. évfolyam

A harmadik-negyedik évfolyamon továbbra is kiemelt feladat az ösztönös nyelvhasználat tudatossá tétele és annak fejlesztése. Figyelembe kell venni, hogy a tanulók nyelvi képességei különbözőek. Ezért folyamatosan szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált fejlesztés.

A beszédfejlesztés, az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése párhuzamosan folyik. Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit. A kronologikus gondolkodás fejlesztése ebben az időszakban kezdődik meg történelmi témájú szövegek segítségével. Ezekkel a szövegekkel nem a történelmi ismeretek átadása, évszámok megtanítása a cél, hanem a fejlesztés mellett a nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés. Az első-második évfolyamon megjelenő témaköröket a harmadik-negyedik évfolyamon kibővítjük a világról szerzett ismeretekkel, a közösségi értékekkel és a környezettudatossággal. A feldolgozott szövegek mellett ezeken az évfolyamokon hosszabb epikus művekkel is találkozhatnak a tanulók, melynek célja az olvasóvá nevelés.

Törekedni kell arra, hogy az irodalmi alkotás kiválasztása az osztályközösséggel együtt történjen, és olyan, igényes művet olvassanak a gyerekek, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. Fontos, hogy a kiválasztott művet tanítási óra keretében, folyamatolvasással dolgozzuk fel. Ez azt jelenti, hogy a tanító bemutatja a mű egyes részeit, majd néma (ha regényről van szó, otthoni) olvasásra és/vagy csoportos feldolgozásra jelöli ki.

Az írástechnika fejlesztése és az eszközszintű íráshasználat ezen a két évfolyamon is folytatódik. Nem nyelvi ismereteket tanítunk, hanem játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló fejlesztés folyik. A szófaji fogalmak helyett a szavak jelentésével és helyesírásával foglalkozunk.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is. Ezek érdemjeggyel történő értékelése – az értékelés szubjektív jellege miatt – nem javasolt.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám	
		3-4. évf.
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS		
Beszéd és kommunikáció	22	11 - 11
Mesék, történetek	23	14 - 9
Mondák, regék	40	20 - 20
Versek, népköltészeti alkotások	27	14 - 13
Helyem a világban	25	12 - 13
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	25	12 - 13
Állatok, növények, tájak, találmányok	37	17 - 20
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	12	6 - 6
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS		
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	15	10 - 5
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	23	15 - 8
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	27	12 - 15
Szótő és toldalék, szóelemzés	16	8 - 8
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	15	7 - 8
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	28	17 - 11
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	23	15 - 8
3. Mennyiségeket kifejező szavak	23	9 -14
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	33	17 - 16
Összes óraszám:	414	216 - 198

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció	Órakeret 22
Előzetes tudás	Tiszta, érthető beszéd. Helyes beszédlégzés. Megfelelő artikuláció	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés; – élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék-fejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédeszlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyes ejtés tanítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközsabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mesék, történetek	Órakeret 23
Előzetes tudás	Ismerjen néhány mesét a magyar és rokon kultúrájú népek irodalmából . Ismerje a mesék , történetek szereplőit, nevezzen meg helyszíneket, a szereplők cselekedeteiről fogalmazzon meg kérdéseket, alkosson véleményt.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát; – megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük; – részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; – részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; – a szöveg megértését igazoló feladatokat végez. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából. – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt 		

<p>alkot;</p> <ul style="list-style-type: none"> – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; – megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt; – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallott szöveg megértésének fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez – Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása – Kulcsszavak azonosítása – Főbb szerkezeti egységek elkülönítése – Beszédfejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Érzelmi intelligencia fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Lényegkiemelő képesség fejlesztése – Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás – Grafikus szervezők: fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat, kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis... – Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok 	
Javasolt tevékenységek	
<p>Színházlátogatás Helyi mesemondó verseny</p>	
Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás</p>

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a szamár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Kőleves; A só; Szécsi Magda; A cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A szamár meg az oroslán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzssanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Magyar népmesék: A szamárrá változott barát; Az ösvércsikó, a róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat;

Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mondák, regék	Órakeret 40
Előzetes tudás	Tudjon különbséget tenni a valóság és a kitalált történet között.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; – részt vesz rövid történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Kronologikus gondolkodás fejlesztése 		

<ul style="list-style-type: none"> – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Múltbéli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás – Mondák-regék valós és mesei elemei – Híres történelmi személyek és események 	
Kulcsfogalmak / fogalmak	monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő

TÖRZSANYAG

Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája (*részletek*); A sapkatöltés – Szent István-legenda – *somogyi népmonda nyomán*; Mátyást királlyá választják – *Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán*; Mátyás király és az öregember – (*Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese*); Móra Ferenc: Furfangos Támadi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Gaál Mózes: Fiamnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld fűben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 27
Előzetes tudás	Kifejező, érthető az élethelyzetnek megfelelő kommunikáció. Ismer és megért rövidebb nép és műköltészeti alkotásokat.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően 		

reflektál; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; – felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
– részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); – önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet; – szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
– Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése – Ritmusérzék fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel – Rítmus, rím, refrén – Magánhangzók, mássalhangzók – Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalt, sorolót	
Javasolt tevékenységek	
Színházlátogatás Költészet napi versmondó verseny	
Kulcsfogalmak / fogalmak	vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; **Radnóti Miklós: Éjszaka**; Verböczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; **József Attila: Mama**; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; **Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak)**; **Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok)**; **Petőfi Sándor: Nemzeti dal**; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kérébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemlüle; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – *próza költemény*; Kányádi Sándor: Sóhajtás; *Magyar népdalok*: Elindultam szép hazámbul; Tavasz szél vizet áraszt; Ej-haj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a világban	Órakeret 25
Előzetes tudás	Részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, megfelelően alkalmazza a kommunikációs szabályokat. Ismerje közvetlen környezetét.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. – digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát; – alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; – megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük; – részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. – digitális forrásokat is használ; – törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására; – megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről; – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; – azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; 		

<ul style="list-style-type: none"> – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagoló olvasás – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Élő és élettelen környezet – Kulturális értékek megismerése és tisztelete – Természeti értékek tisztelete – Környezettudatosság – Együttműködés, közösségformálás – Önismeret, társismeret – Kulturált véleménynyilvánítás – Mások véleményének elfogadása – Fenntartható fejlődés 	
Javasolt tevékenységek	
Múzeumlátogatás, kiállítások, Ópusztaszer (Feszty - körkép)	
Kulcsfogalmak / fogalmak	világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család

TÖRZSANYAG

Kiss Anna: Hol van a világ vége? – *próza költemény*; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	Órakeret 25
Előzetes tudás	Életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál. Élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiből.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; - olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) 		

<p>alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát; – megéli a közösséghez tartozás élményét; – megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában; – ismeri a keresztény/keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés); – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében; – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében; – megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink – Magyar hagyományok tisztelete – Az ünnepek jellemzői, körforgásuk – Lakóhely hagyományainak megismerése – Szólások, szóláshasonlatok, közmondások – Találós kérdések – Régi magyar mesterségek – Jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos 	
Javasolt tevékenységek	
Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon	
Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása, foglalkozásokon való részvétel	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás

TÖRZSANYAG

Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyvárad János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, tájak, találmányok	Órakeret 37
Előzetes tudás	Különböző célú rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas, hagyományos és digitális felületen.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja; – röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot, – önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat; – információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt. – megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat; – néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat; 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Beszédfejlesztés – Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése – A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a különböző nyelvi szinteken – Kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő) – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről – Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint 		

<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Tanulás tanulása
Javasolt tevékenységek
Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása Kurca –parti Tanösvény, Mártélyi Tájvédelmi Körzet megtekintése
Kulcsfogalmak/ fogalmak
ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés

TÖRZSANYAG

Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemtől haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	Órakeret 10
Előzetes tudás	Biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; – nyitott az irodalmi művek befogadására; – értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását; – verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet; – röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; 		

- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál.
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban;
- az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően választott irodalmi alkotást ismer meg;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar alkotások megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömét;
- részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását;
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti;
- megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítséggel a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Irodalmi műveltség alapozása
- Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése
- Bemutató olvasás követése
- Olvasásra nevelés
- Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése

<ul style="list-style-type: none"> – Kreatív befogadás – Kreatív írás – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése – Beszédfejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Érzelmi intelligencia fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Lényegkiemelő képesség fejlesztése – Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás – Grafikus szervezők: pl. fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb. – Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása – Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény – Kérdésfeltevés 	
Javasolt tevékenységek	
Könyvtárlátogatás Színház látogatása Közös olvasmány dramatikus feldolgozása Közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció

TÖRZSANYAG

Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhé; Csukás István: Pom-pom meséi

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbesorolás	Órakeret 15
Előzetes tudás	Ismerje az anyanyelvi írás jelrendszerét. Észleli, megérti a nyelv alkotóelemei, hangot/betűt, szótagot, szót.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – feladatok megoldása során társaival együttműködik; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, 		

<p>esztétikus füzetvezetésre;</p> <ul style="list-style-type: none"> – kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat; – a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ; – megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása – 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	Órakeret 23
Előzetes tudás	Megadott szempontok alapján szóban és írásban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek 		

<p>megfelelően válaszol;</p> <ul style="list-style-type: none"> – a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza; – az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír; – törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza; – egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mértén bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít; – tanítói segítséggel megadott rímpárokából különböző témákban 2-4 soros verset alkot. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Mondatok és összekapcsolásuk – Történetalkotás szóban – Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése – Íráskészség fejlesztése – Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése – Anyaggyűjtés módjai – szó- és kifejezőkészlet gyűjtése; – Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése – Szerkezeti egységek elkülönítése – Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése – Szövegalkotás főbb lépései – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása – hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	Órakeret 27
Előzetes tudás	Tanítói segítséggel a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt. Ismerje az anyanyelvi írás jelrendszerét.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mértén, életkorának megfelelően:		

<ul style="list-style-type: none"> – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására; 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – a hangjelölés megismert szabályait helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvhasználat formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése – Önellenőrzés, hibajavítás képessége – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szótó és toldalék, szóelemzés	Órakeret 16
Előzetes tudás	Tudjon szótagolni, hosszú és rövid hangokat megkülönböztetni.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mértén, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – szavakat hangokra és szótagokra bont; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – önállóan felismeri és elkülöníti az egytövű ismert szavakban a szótövet és a toldalékot. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Szótagolási képesség fejlesztése – Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése – Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén – Nyelvi elemzőkészség fejlesztése 		

<ul style="list-style-type: none"> – Szóalak felbontása – Toldalékos szavak helyes használata – Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal – Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótő, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	Órakeret 15
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő szóbeli kifejezőkészség	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást; – megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat; – különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését. 		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
<ul style="list-style-type: none"> – A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése – Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása – Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése – Hangalak – jelentés – Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak – Szólások, közmondások, szóláshasonlatok – Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok – Szó szerinti és átvitt jelentés – Szólások, közmondások hagyományörző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve – kisbetű-nagybetű	Órakeret 28
Előzetes tudás	Biztos betűismeret, megkülönböztető nevek fogalmát ismerje,	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az 		

élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat – megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban. – a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – Együttműködési képesség – Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve – Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek) – Mondatkezdő nagybetű 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tulajdonságokat kifejező szavak	Órakeret 23
Előzetes tudás	Tulajdonságokat tudjon felismerni tárgyokról, élőlényekről, személyekről.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
<ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
– felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat		

és azok fokozott alakjait;	
– ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
– Helyesírási készség differenciált fejlesztése	
– Aktív szókincs fejlesztése	
– Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer	
– A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja	
– Együttműködési képesség	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, tulajdonságot kifejező szó

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mennyiségeket kifejező szavak	Órakeret 23
Előzetes tudás	Mennyiséget tudjon felismerni tárgyáról, élőlényekről, személyekről.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
– az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;		
– szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;		
– hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;		
– a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;		
– a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;		
– írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;		
– feladatok megoldása során társaival együttműködik.		
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
– felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;		
Fejlesztési feladatok és ismeretek		
– Helyesírási készség differenciált fejlesztése		
– Aktív szókincs fejlesztése		
– Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer		
– A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja		
– Együttműködési képesség		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	különírás, szótő, toldalék, mennyiségeket kifejező szó	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben	Órakeret 33
Előzetes tudás	Kérdések segítségével tudjon szavakat gyűjteni.	
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:		
– az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;		

<ul style="list-style-type: none"> – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	
<ul style="list-style-type: none"> – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat; – megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket; – helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Fogalmazási alapismeretek – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja – Együttműködési képesség 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótő, todalék, cselekvést jelentő szó